

mindst Mulige for at kunne haabe, at Medlemmer af den lovgivende Magt ikke i saadanne Spørgsmaal skulle fristes til at se hen til deres egne Interesser, men blot ville se hen til Sagen selv, saaledes som de i deres Egenkab af Lovgivere bør gjøre det. Jeg maa dog bemærke, at jeg ikke paa nogen Maade siger dette for derved at sigte til, at de Vedkommende tidligere have vist sig som dem, der handlede anderledes end som Lovgivere; jeg tror heller ikke, at min Udtalelse let kunde misforstaas saaledes; men jeg vil dog udtrykkelig bemærke dette, baade lige overfor de Mænd, til hvem jeg sigter, og lige overfor vor Forretningsordens Haandhever. Det er altsaa min Mening, at man i denne Sag maa gaa varksomt frem og med stort Maadehold. — Jeg vil, imidlertid ogsaa fremhæve et andet Punkt, som det har glædet mig, at se fremsat fra Modstandernes Side, idet de nemlig have vedgaaet, at det vilde være ganske berettiget, om Lovgivningsmagten omregulerede hele det Forhold, som er fastsat ved danske Lovs 2—23—11. Derimod gjøres der ingen Indsigelse i det nævnte Skrift, og det kan ikke Andet end tilfredsstille mig; thi det, jeg egentlig har tænkt paa at opnaa ved Lovforslaget, saaledes som det her foreligger, er væsentlig, at dette Forhold omreguleres netop i et Døgn, da man er ifærd med dels at afløse Tienden dels at benytte de Midler, hvoraf den udgjør en Del, paa en anden Maade, end hidtil har været Tilfældet, saaledes at de ikke længere saa umiddelbart som hidtil anvendes til Understøttelse fra Statens Side af Folketjenesten, men inddrages i Statskassen, medens Folketjenestens Præstestab derefter sættes paa fast Lønning. Det har altsaa ikke været mig om at gjøre at gribe ind i Medborgeres Bøjsædsstilling, og allerede da det forrige Lovforslag laa for, bemærkede jeg, at jeg var beredt paa at give en Frist af indtil 25 Aar med Hensyn til Indførelsen af det fulde Vederlag, idet jeg veed, at medens 25 Aar kun udgjøre et kort Tidsrum i Statens Liv, har det en meget stor og forskjellig Betydning for den enkelte Mand, som er interesseret i Sagen, om der paa een Gang bliver paalagt ham en Afgift, eller om den paalægges ham

successtvt i en Række af 25 Aar, ikke at tale om, at der er ikke liden Sandsynlighed for, at Tiendomme af den her berørte Art i et Tidrum af 25 Aar kunne gaa fra Gier til Gier, saaledes at det hele Paalæg, eller rettere sagt Omformningen af det Paalæg, der er indført ved danske Lov, altsaa vil komme aldeles umærkeligt tilstede. Det, der allerede tidligere har givet særlig Anledning til at drage Spørgsmaalet frem, og som med hver Dag gjør det mere paatrængende at drage det frem, er det Lovforslag, der har foreligget angaaende Lønninger for Folketjenestens Præster; thi det kan dog ikke være retfærdigt, at der finder en saadan Omformning Sted af dette Forhold, hvorved det bliver muligt, at Paalæg, der egentlig ikke ere rent personlige, let kunne blive opfattede som saadanne, og at den dertil støttede Indtægt svinder bort for Statskassen til Ekade for de øvrige Borgere i Landet, naar Statskassen kommer til at lønne Præsterne umiddelbart. — Efter disse Par forudskittede Bemærkninger skal jeg ogsaa gjøre opmærksom paa, at Stillingen er bleven langt lettere for mig nu end tidligere, efterat Folkestyret i § 1 af Lovforslaget om Omordningen af Lændshypotekernes Lønning har vedkjendt sig, at det ved Lov skal bestemmes, „hvilket Vederlag Sædegaardseiere, der ved danske Lovs 2—23—11 ere fritagne for at yde Tiende, have at udrede til Statskassen i Stedet for den dem ved ovennævnte Lovbestemmelse paalagte Ydelsespligt til Sognepræsterne.“ Alene deri er der en fuldstændig Berettigelse til at gjøre Forsøg paa at fremkalde en saadan Lov. — Da det foreliggende Lovforslag er trykt og omdelt, vil dets Indhold være kjendt af de af Styrets Medlemmer, som interessere sig derfor, og jeg skal derfor ikke videre dvæle ved de enkelte Dele deraf, men kun gjøre opmærksom paa, hvori det afviger fra, hvad der forelaa i det Lovforslag, jeg indbragte i forrige Session. Der er da for det Første den Hovedforskjel, at Lovforslaget nu ganske simpelt er indskrænket til eet Punkt, nemlig det, at bestemme det Vederlag, som skal ydes til Statskassen af dem, som ere i Besiddelse af den Slags Jorder, der omhandles paa det ovennævnte